

แบบสรุปการจัดการความรู้

1. การจัดการความรู้ของหน่วยงาน ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ ร่วมกับภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู

หัวข้อในการจัดการความรู้ (Knowledge Vision)

เรื่อง การฝึกกิจกรรมบำบัดในเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี ที่จัดการความรู้ 31 ตุลาคม พ.ศ.2566

๒. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

๑. พญ.ศันสนีย์	นิชู	(ผู้จัดการความรู้ KM Manager)
๒. น.ส.วรงค์กุล	คองนันต์	คุณอำนวย (Facilitator)
๓. น.ส.ฉัทชนัน	อาช้น	คุณลิขิต (Note Taker)
๔. รศ.พญ.วันเพ็ญ	ฐรกิตต์วัฒนการ	คุณกิจ (KP)
๕. ผศ.นพ.รัตนภูมิ	วัฒนปัญญาสกุล	คุณกิจ (KP)
๖. ผศ.นพ.ทรงภูมิ	เบญญากร	คุณกิจ (KP)
๗. นพ.ดีพร้อม	ศิริเขต	คุณกิจ (KP)
๘. นพ.กฤตศักดิ์	อนุโรจน์	คุณกิจ (KP)
๙. นพ. ธนวิศว์	จำเนียรกาล	คุณกิจ (KP)
๑๐. พญ. น้ำทิพย์	หวังวิวัฒน์เจริญ	คุณกิจ (KP)
๑๑ พญ.รมย์ธีรา	เชียรเจริญชนกิจ	คุณกิจ (KP)
๑๒.พญ. กชวรรณ	โยธามาตย์	คุณกิจ (KP)
๑๓. น.ส.สำเนียง	ทองทิพย์	คุณกิจ (KP)
๑๔. นางฐิติรัตน์	สายเท่าเอียน	คุณกิจ (KP)
๑๕. น.ส.อรพรรณ	กลิ่นหอม	คุณกิจ (KP)
๑๖. น.ส.สุรีรัตน์	ฉวยกระโทก	คุณกิจ (KP)
๑๗. น.ส.ทิภาพร	รติธรรมานนท์	คุณกิจ (KP)
๑๕. น.ส.อารยา	หวังมาน	คุณกิจ (KP)
๑๖. น.ส.เจนจิรา	อัมเจริญ	คุณกิจ (KP)

ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู

๑. พญ.ปภาณุช	ชัยวิรัตน์
๒. ผศ.นพ.วรพล	อร่ามรัศมีกุล
๓. นพ.รติ	แก้วสนธิ
๔. พญ.นันทิกานต์	อนันตกุล
๕. น.ส.สุนทรี	ทิศสอน
๖. นายธิตีพัทธ์	จุมปาทอง
๗. น.ส.อินทิรา	สุดสนอง
๘. นายพรคนัย	สงเจริญ
๙. นางสาวลลภรณ์	วรรณวิจิต
๑๐. น.ส.ศรีสุรางค์	เพ็ญชัยกิจ
๑๑. นางนันทิษา	บุญมี
๑๒. น.ส. ภิญญาภรณ์	ทอหุล

๓. หลักการและเหตุผล

เนื่องจาก OPD จิตเวช มีผู้ป่วยเด็กเข้ามารับบริการเป็นจำนวนมาก และเพิ่มขึ้นทุกปี โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประกอบด้วย กลุ่มเด็กสมาธิสั้น กลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และกลุ่มเด็กออทิสติก ซึ่งเด็กกลุ่มนี้สามารถจะมีพัฒนาการที่ดีขึ้นได้ หากได้รับการดูแลที่ถูกต้อง เหมาะสม นอกเหนือไปจากการรับประทานยาจิตเวช การฝึกทักษะ และการได้รับการกระตุ้นพัฒนาการจากผู้เชี่ยวชาญ ก็เป็นสิ่งสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ ทั้งนี้ทางโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพฯ มศว มีนักรักกิจกรรมบำบัด ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความสามารถในการฝึกทักษะ และกระตุ้นพัฒนาการให้กับกลุ่มบุคคลที่มีความต้องการพิเศษทุกช่วงวัย ไม่เพียงแต่เด็กเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมไปถึงกลุ่มผู้ป่วยที่มีปัญหาทางด้านร่างกาย เช่น การเคลื่อนไหวต่าง ๆ กลุ่มผู้ป่วยสูงอายุ และกลุ่มผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้กิจกรรม การเล่นต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการบำบัดรักษา เป้าหมายเพื่อให้ผู้ป่วยมีพัฒนาการที่ดีขึ้น แก้ไขข้อบกพร่อง/ข้อจำกัดของผู้ป่วย ให้สามารถกลับไปดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข

สำหรับ OPD จิตเวช มีผู้ป่วยกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่ต้องได้รับการฝึกทักษะ และกระตุ้นพัฒนาการจากนักรักกิจกรรมบำบัดหลายราย ทำให้สังเกตเห็นถึงความจำเป็นในการส่งปรึกษานักรักกิจกรรมบำบัด เพื่อเป็นแนวทางในการส่งปรึกษานักรักกิจกรรมบำบัดต่อไป

๔. วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความเข้าใจ และทำข้อตกลงร่วมกันในการส่งปรึกษาหารือระหว่างจิตแพทย์ และนักรักกิจกรรมบำบัด
- ประเมินศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยเด็กสมาธิสั้นและเด็กที่มีความต้องการพิเศษในปัจจุบันและวางแผนพัฒนาศักยภาพในอนาคต

๕. เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

กลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการฝึกทักษะ และกระตุ้นพัฒนาการจากนักกิจกรรมบำบัด

๖. วิธีการ/รูปแบบการจัดการความรู้ *** (กรณาระบุ) ***

Dialog

Success Story Telling (SST)

The World Cafe

อื่นๆ กรุณาระบุ.....

๗. กระบวนการจัดการความรู้

กระบวนการ	รายละเอียด	สรุป/วิเคราะห์/ประเมินผล
กำหนดหัวข้อ	การฝึกกิจกรรมบำบัดในเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	เชิญ นักกิจกรรมบำบัดมาร่วมประชุม เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการส่งปรึกษานักกิจกรรมบำบัดต่อไป และเพื่อสร้างความเข้าใจ และทำข้อตกลงร่วมกัน ในการส่งปรึกษา ระหว่าง จิตแพทย์ และนักกิจกรรมบำบัด
ค้นหาสาเหตุ	OPD จิตเวช มีผู้ป่วยกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ต้องได้รับการฝึกทักษะ และกระตุ้นพัฒนาการจากนักกิจกรรมบำบัดหลายราย แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในการส่งปรึกษากับนักกิจกรรมบำบัด	บุคลากรของแผนกจิตเวชยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในการส่งปรึกษากับนักกิจกรรมบำบัด
วิธีการแก้ไข	จิตแพทย์ และนักกิจกรรมบำบัดทำความเข้าใจ และทำข้อตกลงร่วมกัน	-แผนกกิจกรรมบำบัด ให้บริการผู้ป่วยในกลุ่ม เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้มีปัญหาทางร่างกาย และ ผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรัง -ผู้ป่วยในกลุ่มจิตเวชเด็กและวัยรุ่นที่สามารถส่งปรึกษาแผนกกิจกรรมบำบัดได้แก่ เด็กสมาธิสั้น ออทิสติก บกพร่องทางการเรียนรู้ เด็กที่มีปัญหาพัฒนาการ เด็กที่ต้องการกระตุ้น sensory integration และเด็กที่มีปัญหาการกินอาหาร -นักกิจกรรมบำบัด แบ่งกลุ่มผู้ป่วยที่มีความ

		<p>ต้องการพิเศษ ตามปัญหาเฉพาะด้าน เน้นฝึกการกระทำที่มีเป้าหมาย เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง/ข้อจำกัดในแต่ละบุคคล ผ่านการเล่น และการทำงานกิจกรรม (ไม่ใช่ floortime) เช่น กลุ่มเด็กที่มีการเรียนรู้บกพร่อง นักกิจกรรมบำบัดจะทำการประเมินปัญหา ค้นหาสิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือสิ่งที่ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้ อาจเป็นการใช้สายตา และการเคลื่อนไหว การควบคุมอารมณ์ สมาธิ หรือประสาทการรับสัมผัสต่าง ๆ เป็นต้น</p> <p>-เด็กที่มีปัญหาทักษะการเข้าสังคม สามารถส่งฝึก social skill training ได้ทั้งแบบเดี่ยว และแบบกลุ่มบำบัด</p> <p>-โดยจิตแพทย์สามารถส่งปรึกษาได้ในเวลาราชการ และนอกเวลาราชการในวันอังคาร พุธ และพฤหัสบดี</p> <p>หากเป็น case ward ก็สามารถส่งปรึกษาได้เช่นเดียวกัน และ หากเป็น case ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ให้จิตแพทย์สั่งยาเพื่อควบคุมอาการให้สงบก่อน (stable) จึงค่อยส่งปรึกษานักกิจกรรมบำบัด แต่หากเป็น case ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง และมีความจำเป็นเร่งด่วน ให้ทำตามระบบ fast track (group line)</p> <p>-วางแผนการพัฒนางานร่วมกันต่อไปในอนาคต คือ โครงการอบรมการเลี้ยงดูเด็กให้กับผู้ปกครอง และ การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก</p>
--	--	---

๘. Key Success Factor (ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ)

1. บุคลากรให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการทำข้อตกลงร่วมกัน
2. บุคลากรมีแนวทางในการส่งปรึกษานักกิจกรรมบำบัด

๘. นวัตกรรมหรือสิ่งที่ได้จากการจัดการความรู้ (กรุณาแนบหลักฐานประกอบ)

- คู่มือ
- แผ่นพับ
- โปสเตอร์
- โปรแกรมหรือระบบต่างๆ (ระบุ)
- มีการเผยแพร่ความรู้ช่องทางต่างๆ เช่น Website (ระบุ) ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

๑๐. ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM (แสดงผลลัพธ์เชิงประจักษ์ ใช้งานได้มีประสิทธิภาพ)

1. มีแนวทางในการส่งปรึกษานักกิจกรรมบำบัด
2. ได้ทำความเข้าใจ และได้ทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างจิตแพทย์กับนักกิจกรรมบำบัด

๑๑. After Action Review (AAR)

1. ท่านคิดว่าท่านบรรลุในเรื่องใดบ้าง
มีแนวทางในการส่งปรึกษา และได้ทำข้อตกลงร่วมกัน ทั้งจิตแพทย์และนักกิจกรรมบำบัด
2. ท่านคิดว่าเรื่องใดที่ไม่บรรลุ
-
3. ท่านต้องการปรับขั้นตอนการทำงานใดบ้าง
-
4. ท่านสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาได้อย่างไร
- มีระบบในการส่งปรึกษาในผู้ป่วยทั่วไปและผู้ป่วยที่มีความต้องการเร่งด่วนในการดูแล

๑๒. ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด (ในข้อ 5)

กลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการฝึกทักษะ และกระตุ้นพัฒนาการจากนักกิจกรรมบำบัด

๑๓. ข้อเสนอแนะ

-

๑๔. ภาพประกอบการทำกิจกรรม

คัทธอง ทรัพย์
(แพทย์หญิงศันสนีย์ นิชู)
หัวหน้าภาควิชาจิตเวชศาสตร์